

Пропозиції

Міністерства культури та інформаційної політики України до проекту постанови Верховної Ради України «Про звернення Верховної Ради України до Кабінету Міністрів України, міністерств, державних служб, агентств, місцевих органів влади щодо здійснення заходів спрямованих на розвиток міста Умань як міжнародного центру паломництва хасидів»

ініційований н.д. Трухіним О.М., Яценко А.В. та іншими
реєстр. номер 4426 від 26 листопада 2020 р.
перше читання

Міністерство культури та інформаційної політики України підтримує мету проекту постанови Верховної Ради України «Про звернення Верховної Ради України до Кабінету Міністрів України, міністерств, державних служб, агентств, місцевих органів влади щодо здійснення заходів спрямованих на розвиток міста Умань як міжнародного центру паломництва хасидів» (далі – проект постанови), є підвищення туристичної привабливості міста Умань Черкаської області та України на внутрішньому та міжнародному туристичному ринках, створення сучасної туристичної інфраструктури та міжнародного центру паломництва хасидів, вирішення проблем паломництва хасидів, будівництва комплексу «Малий Єрусалим» та інших об'єктів в рамках проектів «Велике будівництво», «25 магнітів» на території міста Умань Черкаської області.

Разом з тим, зазначаємо що проект постанови не підтримується з наступних підстав.

Проектом акта передбачено здійснення заходів, спрямованих на розвиток міста Умань як міжнародного центру паломництва хасидів, розвиток та популяризація Історико-культурного центру на місці поховання духовного лідера брацлавських хасидів рабі Нахмана у місті Умані Уманського району Черкаської області.

При цьому на території міста Умань нараховується 27 пам'яток культурної спадщини, з яких до Державного реєстру нерухомих пам'яток України за категоріями національного та місцевого значення занесено лише 10, а також функціонує Державний історико-архітектурний заповідник «Стара Умань».

Зауважуємо, що могила цадика Нахмана у місті Умань не занесена до Державного реєстру нерухомих пам'яток України та не перебуває на обліку відповідно до законодавства, яке діяло до набрання чинності Закону України «Про охорону культурної спадщини».

Пам'ятки на території міста Умань представляють широкий діапазон історико-культурного надбання України, яке залишено різними етнічними, релігійними та соціальними групами, які населяли та населяють територію України та представляють інтерес з наукової, історичної, антропологічної, природознавчої точки зору.

Крім того, місто Умань є населеним пунктом, що занесений до Списку історичних населених місць України, тому розробити та затвердити у місячний термін генеральний план міста Умань, як цього передбачає проект акта, не може бути реалізованим, оскільки станом на сьогодні місто Умань не має затвердженого

у встановленому законодавством порядку історико-архітектурного опорного плану.

Дані історико-архітектурного опорного плану використовуються при складанні містобудівних умов та обмежень, підготовці завдань на проектування, розробленні і погодженні відповідних видів проектної документації, передбаченої законами України.

Наголошуємо, що історико-архітектурні опорні плани, а також межі історичних ареалів разом із зонами охорони пам'яток культурної спадщини є основою для проектних рішень у генеральних планах та детальних планах території історичних населених місць та розробляються на замовлення виконавчих органів місцевого самоврядування суб'єктами господарювання, спеціалізованими у сфері вивчення, охорони і використання культурної спадщини, які мають у своєму складі архітектора, що має кваліфікаційний сертифікат. При цьому розробка історико-архітектурного опорного плану передбачає публічну закупівлю послуги, так як виконується за рахунок бюджетних коштів.

Крім того, частиною четвертою статті 32 Закону України «Про охорону культурної спадщини» встановлено, що на охоронюваних археологічних територіях, у межах зон охорони пам'яток, історичних ареалів населених місць, занесених до Списку історичних населених місць України, забороняються містобудівні, архітектурні чи ландшафтні перетворення, будівельні, меліоративні, шляхові, земляні роботи без дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини.

Відповідно до пункту 8 Порядку визначення меж та режимів використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на території історичних ареалів населених місць, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.03.2002 № 318 (із змінами), проектна документація на нове будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт (крім реконструкції та капітального ремонту квартир чи окремих приміщень, які здійснюються без зміни об'ємно-просторових характеристик) у межах історичних ареалів населених місць розробляється з урахуванням вимог затвердженого в установленому законом порядку історико-архітектурного опорного плану.

Зауважуємо, що відсутність у міста Умань – населеного місця, що внесене до Списку історичних населених місць України, затвердженого в установленому законом порядку історико-архітектурного опорного плану, унеможлиблює в історичному ареалі міста будь які будівельні роботи, у тому числі реконструкцію синагоги, реконструкцію, реставрацію пам'яток історії, архітектури, культури, містобудування.

Міністр культури та
інформаційної політики України

Олександр ТКАЧЕНКО

« 14 » грудня 2020 р.